

A mindenség ernyőjére kivetítve

60 éves az *Iskola a határon*

Felhívás projektmunka készítésére,
a középiskolák 9–12. osztályos diákjai számára

Ottlik Géza remekműve, az *Iskola a határon* 1959 novemberében jelent meg. A megjelenés 60. évfordulója alkalmából a Kortárs folyóirat, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Magyar Irodalomtudományi és Tanítóképző Tanszékei, valamint a Veres Pálné Gimnázium felhívást tesz közzé a regénnyel kapcsolatos projektmunka készítésére.

A projektmunkában résztvevők köre

A projektmunkában a magyarországi és határon túli magyar középiskolák 9–12. osztályos tanulói vehetnek részt. A projektmunka egyénileg vagy csoportban (max. 2–3 fő) is elkészíthető.

A projektmunka leírása

Válasszatok egyet a felhívás végén szereplő három – az *Iskola a határon* című Ottlik-regényből vett – idézet közül, és készítsetek egy **legfeljebb 3 perc hosszúságú némafilmet** a választott regényrészlet inspirációjára! A némafilm ne legyen adaptáció jellegű; a cél nem az Ottlik-regény részletének megfilmesítése, hanem a részlet hatására a film készítőiből előhívott asszociációk, képek, emlékek, ötletek filmre vitele. (A regény elolvasása, világának átélése sokat segíthet az inspirálódásban.)

A film lehet narratív (történetmesélő) vagy anarratív (amelynek snittjei nem állnak össze történetté). A filmben nem hangozhat el beszéd, de filmzene alkalmazása megengedett. Az elkészült filmnek adjatok saját címet (ez szerepeljen a film előtti főcímben)! A film végi stáblistán tüntessétek fel a film készítőinek és esetleges szereplőinek a nevét! Szereplők nélküli film is készíthető. (A főcím és a stáblista hossza nem számít bele a 3 perces időkeretbe.) A film bármilyen technikával készíthető (mobiltelefon, videokamera, filmfelvevőgép stb.), és lehet színes vagy fekete-fehér.

A film forgatása közben **készítsetek munkanaplót**, amelyben leírjátok, hogy (1) hogyan értelmeztétek a feladatot, (2) mi volt a film elkészítésével a célotok, (3) milyen munkafolyamatokra osztottátok fel a filmkészítés folyamatát, (4) hogyan változtak a kezdeti elképzeléseitek a forgatás során, (5) az elkészült alkotás értékelése és tanulságai. (A munkanapló terjedelme: 1-2 oldal, Word- vagy PDF-formátum).

Regisztráció

A projektmunkában való részvételi szándékotokat, kérjük, jelezzétek az alábbi [regisztrációs űrlap](#) kitöltésével **2019. szeptember 15-ig**. A regisztráció nem jelent részvételi kötelezettséget, de annak hiányában nem nyújtható be projektmunka.

A projektmunkák beküldése

Az elkészült kisfilmet és a hozzá tartozó munkanaplót, vagy az azok webes tárhelyére mutató linket **2019. október 13-ig** küldjétek el az ottlik.konferenciak@gmail.com email-címre!

A projektmunkák bemutatása

A legjobban sikerült kisfilmeket levetítjük, és készítőikkel együtt, közösen megvitatjuk a 2019. november 29–30. között megrendezésre kerülő Ottlik-regénykonferencia második napján. A filmvetítés és beszélgetés időpontja: 2019. november 30. (szombat). Helyszíne: Budapest (pontos címet később adunk meg).

Ottlik Géza: *Iskola a határon*
(részletek a regényből)

1.

Vagy talán nem is aznap éjszaka történt, hogy felébredtem az esőre? Mióta vagyok itt? Colalto, ahogy mély álmából felpattant, régi mozdulatával lerúgva magáról a takarót és előregurulva, halkán egy számot mondott mindig maga elé.

- Százhárom.

Vagy: hetvenhárom. Vagy harminchárom? Nem, az nem lehetett akkor. Colalto a napokat számolta, hogy mennyi van még hátra a karácsonyi szabadságig. Szeredy nem számolta. Én se számoltam. Senki sem számolta, csak Colalto. Rettenetesen sok nap volt még hátra. Civil időszámításban - ha közös nevezőre lehetne hozni ezt a kétféle időmúlást - legalább tíz-tizenöt esztendőre való. A lámpagyújtásos ébresztőknek télies színezetet adott a hajnali köd, de még messze volt a tél.

Mindegy, hogy százhárom vagy harminchárom, gondoltam, mert ez úgysem mehet így tovább három napig sem. Valaminek történnie kell egykettőre. Szinte kíváncsiság volt bennem, hogy mi lesz, olyan bizonyosra vettem a változást, a fordulatot, mert a lelkem mélyén ismertem jól annak a lágyan hullámzó, sodródó mozgásnak a rejtett törvényeit, ami a létezésemet hordozta.

2.

Medve kénytelen volt megérteni, hogy őt milyen mérhetetlen távolság választja el a kacsaszirtól, s bár sokszor úgy elfogta a mohó vágyakozás, hogy mindenről megfeledkezve, már-már azon volt, hogy kérjen egy késhegynyi Matejtől, végül mégsem szólalt meg soha. Nem lehetett annyira elvakulnia, hogy ne tudja, milyen reménytelen és nevetséges, megalázó helyzetbe hozná csak magát egy ilyen kéréssel.

Lecsúszott az asztaláról, és nagy önfegyelemmel elfordult Matejtől. A karikás szemű Varjú állt előtte. Mutatóujjával Medve zubbonyának felső gombjára bökött.

- Ni! Mi van itt neked?

Meggyőző volt a mozdulata, és Medve szórakozottan le is nézett rögtön a gombjára. Pedig ismerte már ezt a kis viccet; az előbb éppen Zsoldossal csinálta a Varjú. Medve mástól is látta már. Amint lehajtotta a fejét, a Varjú villámgyorsan felütötte Medve állát. Csattant egyet az állkapcsa, és ráharapott a nyelvére.

Jobb kezében tartotta a zsíros kenyerét. Megpróbált úgy viselkedni, mint Zsoldos. Ettől a visszataszító, kis himlőhelyes Varjútól rettenetesen félt. Felszisszent, egy kicsit fintorgott, nyomogatta az állát, és megpróbált elismerően elvigyorodni; remélve, hogy így szabadul meg a leggyorsabban a Varjútól.

- Au! - mondta.

Megharapta a nyelvét, de nem fájt, csak mímelte. Matej kacsaszírja fájt neki. Illetve ez sem fájt. Ettől csak zavarba jött. Ez a zavar volt elviselhetetlen.

Tulajdonképpen attól is zavarba jött volna, ha kap ugyan a kacsaszírból, de - tegyük fel - csak másodsorban vagy harmadsorban, Matej legjobb barátja után. Vagy ha Matej rajta kívül még másnak is ad. A valóságban a legeslegutolsó helyen állt azok között is, akik nem kaptak belőle: de ez már elég mindegy volt. Mérhetetlen, kínos zavarba hozta őt a kacsaszír, ugyanúgy, mint amikor megverték, pofon vágták, vagy megrúgták.

Szeretett volna tudomást nem venni, a szívében elfordulni az egésztől, de nem lehetett. Otthon mindig féltették neki a kacsaszírt, peccsenyezsírt, mert nagyon szerette. Az anyja sem evett belőle; a máj lesült zsírja is kizárólag az övé volt. Friss rozskenyérre kenve ette tízóraitra vagy délután, hason fekve olvasgatva a díványon. Nagyszerű volt, és természetes és teljesen rendjén való. Ez pedig, ahogy Matej féltékenyen őrizte a kacsaszírját, amit az édesanyja talán ugyanolyan szeretettel csomagolt be neki, szánalmas volt, és nyomorúságos. Szegényessé vált az egész, még az anyai szeretet is. Medve szégyenkezett, kínos zavarba jött. Szeretett volna elfordulni érzéseitől, de nem lehetett.

3.

Zárt rendben mentünk ide-oda, mindenhova, tanteremből a hálóterembe, csuklóról az étterembe, s a beosztásom, vagyis a helyem Szabó Gerzson és Szentiványi között a sorakozónál, ismerősebb hely volt már a régi, otthoni lakásunk legmeghittebb szögleténél is. Az első tagpár második sorában álltam, vagy meneteltem a fél századunkkal, mintha egy vonatnak lennék bizonyos kereke vagy egy gályának valamelyik bordája; így utazgattunk ide-oda. [...] Ez a helyünk nem afféle elméleti, jelképes hely volt csupán: konkrétabb és valóságosabb helyem talán azóta sem volt életemben.